

ՄԱՇԿ

ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ ԳՐԱԴԱՐԱՆ

Տարեկան գինը 10 ռուբլի է, կես տարեկանը 6 ռուբլի:
առանձին համարները ԱՄՆ \$ 5 40 ցենտով:

Թիֆլիսում գրվում են խմբագրության մեջ:

Կրթ. հասցեն. Тифлиси, редакция «Машак».
Базарная ул. а. Таманская № 16.
Կամ Тифлиси, Редакция «Машак».

Տեղեֆոն № 253.

Խմբագրությունը բաց է առաջին 10-2 ժամ
(բացի կիրակիի և սուրբիցից):

Ցայտարարությունը ընդունվում է ամեն լիարժեքով:

Ցայտարարությունների համար (համարում են
խմբագրության տարածքները) 10 կոպեկ:

Տեղեֆոն № 253.

ԲԱՑՎԱՍԻ ԵՒ ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՄԱՇԿ

ԲԱՐՈՒՄԱՆ ԵՒ ԳՐԱԴԱՐԱՆԻ ԼՐԱԳՈՐ

ՆՈՐԱՅ 1907 թ. 18

(35-րդ թիվ)

ԲԱՐՈՒՄԱՆ ԵՒ ԳՐԱԴԱՐԱՆԻ ԼՐԱԳՈՐ. Մաշակի տարեկան գինը 10 ռուբլի է, կես տարեկանը 6 ռուբլի:
առանձին համարները ԱՄՆ \$ 5 40 ցենտով:
Թիֆլիսում գրվում են խմբագրության մեջ:

ՄԱՇԿԱՆ ԲԱՐՈՒՄԱՆ ԵՒ ԳՐԱԴԱՐԱՆԻ ԼՐԱԳՈՐ. Մաշակի տարեկան գինը 10 ռուբլի է, կես տարեկանը 6 ռուբլի:
առանձին համարները ԱՄՆ \$ 5 40 ցենտով:

ՄԱՇԿԱՆ ԲԱՐՈՒՄԱՆ ԵՒ ԳՐԱԴԱՐԱՆԻ ԼՐԱԳՈՐ. Մաշակի տարեկան գինը 10 ռուբլի է, կես տարեկանը 6 ռուբլի:
առանձին համարները ԱՄՆ \$ 5 40 ցենտով:

ՄԱՇԿԱՆ ԲԱՐՈՒՄԱՆ ԵՒ ԳՐԱԴԱՐԱՆԻ ԼՐԱԳՈՐ. Մաշակի տարեկան գինը 10 ռուբլի է, կես տարեկանը 6 ռուբլի:
առանձին համարները ԱՄՆ \$ 5 40 ցենտով:

ՄԱՇԿԱՆ ԲԱՐՈՒՄԱՆ ԵՒ ԳՐԱԴԱՐԱՆԻ ԼՐԱԳՈՐ. Մաշակի տարեկան գինը 10 ռուբլի է, կես տարեկանը 6 ռուբլի:
առանձին համարները ԱՄՆ \$ 5 40 ցենտով:

ՄԱՇԿԱՆ ԲԱՐՈՒՄԱՆ ԵՒ ԳՐԱԴԱՐԱՆԻ ԼՐԱԳՈՐ. Մաշակի տարեկան գինը 10 ռուբլի է, կես տարեկանը 6 ռուբլի:
առանձին համարները ԱՄՆ \$ 5 40 ցենտով:

ՄԱՇԿԱՆ ԲԱՐՈՒՄԱՆ ԵՒ ԳՐԱԴԱՐԱՆԻ ԼՐԱԳՈՐ. Մաշակի տարեկան գինը 10 ռուբլի է, կես տարեկանը 6 ռուբլի:
առանձին համարները ԱՄՆ \$ 5 40 ցենտով:

ՄԱՇԿԱՆ ԲԱՐՈՒՄԱՆ ԵՒ ԳՐԱԴԱՐԱՆԻ ԼՐԱԳՈՐ. Մաշակի տարեկան գինը 10 ռուբլի է, կես տարեկանը 6 ռուբլի:
առանձին համարները ԱՄՆ \$ 5 40 ցենտով:

ՄԱՇԿԱՆ ԲԱՐՈՒՄԱՆ ԵՒ ԳՐԱԴԱՐԱՆԻ ԼՐԱԳՈՐ. Մաշակի տարեկան գինը 10 ռուբլի է, կես տարեկանը 6 ռուբլի:
առանձին համարները ԱՄՆ \$ 5 40 ցենտով:

ՄԱՇԿԱՆ ԲԱՐՈՒՄԱՆ ԵՒ ԳՐԱԴԱՐԱՆԻ ԼՐԱԳՈՐ. Մաշակի տարեկան գինը 10 ռուբլի է, կես տարեկանը 6 ռուբլի:
առանձին համարները ԱՄՆ \$ 5 40 ցենտով:

ՄԱՇԿԱՆ ԲԱՐՈՒՄԱՆ ԵՒ ԳՐԱԴԱՐԱՆԻ ԼՐԱԳՈՐ. Մաշակի տարեկան գինը 10 ռուբլի է, կես տարեկանը 6 ռուբլի:
առանձին համարները ԱՄՆ \$ 5 40 ցենտով:

ՄԱՇԿԱՆ ԲԱՐՈՒՄԱՆ ԵՒ ԳՐԱԴԱՐԱՆԻ ԼՐԱԳՈՐ. Մաշակի տարեկան գինը 10 ռուբլի է, կես տարեկանը 6 ռուբլի:
առանձին համարները ԱՄՆ \$ 5 40 ցենտով:

ՄԱՇԿԱՆ ԲԱՐՈՒՄԱՆ ԵՒ ԳՐԱԴԱՐԱՆԻ ԼՐԱԳՈՐ. Մաշակի տարեկան գինը 10 ռուբլի է, կես տարեկանը 6 ռուբլի:
առանձին համարները ԱՄՆ \$ 5 40 ցենտով:

ՄԱՇԿԱՆ ԲԱՐՈՒՄԱՆ ԵՒ ԳՐԱԴԱՐԱՆԻ ԼՐԱԳՈՐ. Մաշակի տարեկան գինը 10 ռուբլի է, կես տարեկանը 6 ռուբլի:
առանձին համարները ԱՄՆ \$ 5 40 ցենտով:

ՄԱՇԿԱՆ ԲԱՐՈՒՄԱՆ ԵՒ ԳՐԱԴԱՐԱՆԻ ԼՐԱԳՈՐ. Մաշակի տարեկան գինը 10 ռուբլի է, կես տարեկանը 6 ռուբլի:
առանձին համարները ԱՄՆ \$ 5 40 ցենտով:

ՄԱՇԿԱՆ ԲԱՐՈՒՄԱՆ ԵՒ ԳՐԱԴԱՐԱՆԻ ԼՐԱԳՈՐ. Մաշակի տարեկան գինը 10 ռուբլի է, կես տարեկանը 6 ռուբլի:
առանձին համարները ԱՄՆ \$ 5 40 ցենտով:

ՄԱՇԿԱՆ ԲԱՐՈՒՄԱՆ ԵՒ ԳՐԱԴԱՐԱՆԻ ԼՐԱԳՈՐ. Մաշակի տարեկան գինը 10 ռուբլի է, կես տարեկանը 6 ռուբլի:
առանձին համարները ԱՄՆ \$ 5 40 ցենտով:

ՄԱՇԿԱՆ ԲԱՐՈՒՄԱՆ ԵՒ ԳՐԱԴԱՐԱՆԻ ԼՐԱԳՈՐ. Մաշակի տարեկան գինը 10 ռուբլի է, կես տարեկանը 6 ռուբլի:
առանձին համարները ԱՄՆ \$ 5 40 ցենտով:

ՄԱՇԿԱՆ ԲԱՐՈՒՄԱՆ ԵՒ ԳՐԱԴԱՐԱՆԻ ԼՐԱԳՈՐ. Մաշակի տարեկան գինը 10 ռուբլի է, կես տարեկանը 6 ռուբլի:
առանձին համարները ԱՄՆ \$ 5 40 ցենտով:

ՄԱՇԿԱՆ ԲԱՐՈՒՄԱՆ ԵՒ ԳՐԱԴԱՐԱՆԻ ԼՐԱԳՈՐ. Մաշակի տարեկան գինը 10 ռուբլի է, կես տարեկանը 6 ռուբլի:
առանձին համարները ԱՄՆ \$ 5 40 ցենտով:

ՄԱՇԿԱՆ ԲԱՐՈՒՄԱՆ ԵՒ ԳՐԱԴԱՐԱՆԻ ԼՐԱԳՈՐ. Մաշակի տարեկան գինը 10 ռուբլի է, կես տարեկանը 6 ռուբլի:
առանձին համարները ԱՄՆ \$ 5 40 ցենտով:

ՄԱՇԿԱՆ ԲԱՐՈՒՄԱՆ ԵՒ ԳՐԱԴԱՐԱՆԻ ԼՐԱԳՈՐ. Մաշակի տարեկան գինը 10 ռուբլի է, կես տարեկանը 6 ռուբլի:
առանձին համարները ԱՄՆ \$ 5 40 ցենտով:

ՄԱՇԿԱՆ ԲԱՐՈՒՄԱՆ ԵՒ ԳՐԱԴԱՐԱՆԻ ԼՐԱԳՈՐ. Մաշակի տարեկան գինը 10 ռուբլի է, կես տարեկանը 6 ռուբլի:
առանձին համարները ԱՄՆ \$ 5 40 ցենտով:

ՄԱՇԿԱՆ ԲԱՐՈՒՄԱՆ ԵՒ ԳՐԱԴԱՐԱՆԻ ԼՐԱԳՈՐ. Մաշակի տարեկան գինը 10 ռուբլի է, կես տարեկանը 6 ռուբլի:
առանձին համարները ԱՄՆ \$ 5 40 ցենտով:

ՄԱՇԿԱՆ ԲԱՐՈՒՄԱՆ ԵՒ ԳՐԱԴԱՐԱՆԻ ԼՐԱԳՈՐ. Մաշակի տարեկան գինը 10 ռուբլի է, կես տարեկանը 6 ռուբլի:
առանձին համարները ԱՄՆ \$ 5 40 ցենտով:

ՄԱՇԿԱՆ ԲԱՐՈՒՄԱՆ ԵՒ ԳՐԱԴԱՐԱՆԻ ԼՐԱԳՈՐ. Մաշակի տարեկան գինը 10 ռուբլի է, կես տարեկանը 6 ռուբլի:
առանձին համարները ԱՄՆ \$ 5 40 ցենտով:

ՄԱՇԿԱՆ ԲԱՐՈՒՄԱՆ ԵՒ ԳՐԱԴԱՐԱՆԻ ԼՐԱԳՈՐ. Մաշակի տարեկան գինը 10 ռուբլի է, կես տարեկանը 6 ռուբլի:
առանձին համարները ԱՄՆ \$ 5 40 ցենտով:

ՄԱՇԿԱՆ ԲԱՐՈՒՄԱՆ ԵՒ ԳՐԱԴԱՐԱՆԻ ԼՐԱԳՈՐ. Մաշակի տարեկան գինը 10 ռուբլի է, կես տարեկանը 6 ռուբլի:
առանձին համարները ԱՄՆ \$ 5 40 ցենտով:

ՄԱՇԿԱՆ ԲԱՐՈՒՄԱՆ ԵՒ ԳՐԱԴԱՐԱՆԻ ԼՐԱԳՈՐ. Մաշակի տարեկան գինը 10 ռուբլի է, կես տարեկանը 6 ռուբլի:
առանձին համարները ԱՄՆ \$ 5 40 ցենտով:

ՄԱՇԿԱՆ ԲԱՐՈՒՄԱՆ ԵՒ ԳՐԱԴԱՐԱՆԻ ԼՐԱԳՈՐ. Մաշակի տարեկան գինը 10 ռուբլի է, կես տարեկանը 6 ռուբլի:
առանձին համարները ԱՄՆ \$ 5 40 ցենտով:

ՄԱՇԿԱՆ ԲԱՐՈՒՄԱՆ ԵՒ ԳՐԱԴԱՐԱՆԻ ԼՐԱԳՈՐ. Մաշակի տարեկան գինը 10 ռուբլի է, կես տարեկանը 6 ռուբլի:
առանձին համարները ԱՄՆ \$ 5 40 ցենտով:

ՄԱՇԿԱՆ ԲԱՐՈՒՄԱՆ ԵՒ ԳՐԱԴԱՐԱՆԻ ԼՐԱԳՈՐ. Մաշակի տարեկան գինը 10 ռուբլի է, կես տարեկանը 6 ռուբլի:
առանձին համարները ԱՄՆ \$ 5 40 ցենտով:

ՄԱՇԿԱՆ ԲԱՐՈՒՄԱՆ ԵՒ ԳՐԱԴԱՐԱՆԻ ԼՐԱԳՈՐ. Մաշակի տարեկան գինը 10 ռուբլի է, կես տարեկանը 6 ռուբլի:
առանձին համարները ԱՄՆ \$ 5 40 ցենտով:

ՄԱՇԿԱՆ ԲԱՐՈՒՄԱՆ ԵՒ ԳՐԱԴԱՐԱՆԻ ԼՐԱԳՈՐ. Մաշակի տարեկան գինը 10 ռուբլի է, կես տարեկանը 6 ռուբլի:
առանձին համարները ԱՄՆ \$ 5 40 ցենտով:

ՄԱՇԿԱՆ ԲԱՐՈՒՄԱՆ ԵՒ ԳՐԱԴԱՐԱՆԻ ԼՐԱԳՈՐ. Մաշակի տարեկան գինը 10 ռուբլի է, կես տարեկանը 6 ռուբլի:
առանձին համարները ԱՄՆ \$ 5 40 ցենտով:

ԱՆՔՆԱՆԻ ՆՈՐԱՅ

Մեր առաջ պարզվում է աղետի մի
նոր շրջան:

Եւ փոքր չէ այդ շրջանը: Նա պա-
րունակում է իր մէջ մի քանի տասնակ
զիւղեր:

Սուր հայրամայ է անում բազմաթիւ
ընտանիքները, հիւանդութիւնը անմեղ
զոհներ է լուծւում ժողովրդից:

Արարանը դեռ անմեղ կարողութեան
մէջ էր, բայց այնպէս էր թուում, որ
այդ կարողութիւնը ծայրայեղներէ չէր
Այժմ իրականութիւնը դարձաւ մեղ
այսինքն, որ վառված էր Արարանի
մոգովորութիւնը և որ անհրաժեշտ է նրան
օգնութեան ձեռք մեկնել, որպէսզի նա
բարձրագոյն անդունդի մէջ չընկնի և կա-
րողական նորից ոտքի կանգնի:

Արարանում վառվել են թէ հայ և
թէ թուրքը: Բազմաթիւ կարծեանքներ
թափառում են տափաքարի դիւղերում: Նայ
ճարելու: Նայառարի:

Տան, զան, երեսուն վերստ չափ-
չափում են դիւղայինները լցնելու իրանց
տոտրայինները: Այլուր, որպէսզի կարող-
անան իրանց ընտանիքները ապաստի
սովից: Այլ կարող է պարզապէս անել, թէ-
կուզ ծանր պայմաններով, և այդպիսով
նայ ճարել, նա երջանիկ է իրան համա-
րում: Բայց կան շատ ընտանիքներ, որ
որոշ դուրի են նայինիս հոգատարութիւ-
նից և մասնավոր են ստակի թշուա-
նութեան:

II

Մի երկու շաբաթ անցնել առաջ թիֆ-
լիս էին եկել ներկայանալու: Գնաորնա-
կան Նախատնտեսող Յանձնաժողովին
երկու դիւղական քանակ:

Գաւառական լեռն ընկած գիւղական
շրջանների ընտանիքների տիպի էին նը-
րանք ներկայացնում:

Նրանք ներկայացան Նախատնտեսողի
նիստին: Բայց ըստ բան ան չը կարո-
ղեցին:

Ժողովուրդը կարելի է մէջ է, ժողո-
վուրդը ձեռքից դուրս է գալիս:

Սա էր այն ձեռնկալութիւնը, որ նը-
րանք առաջ էին բերում:

Յանձնաժողովի անդամները հարց ու
փորձեր արին: Քանիտները պատմելին
էր հուշմբ լաւ չէր եղել, հարցը կարող
էր և որ պարզանք բերանն էլ աստիկ
ծին է եկել և Արարանը կարելի դրան
աշխատել:

Ինչ պէտք է անել:
Յանձնաժողովը որոշեց անմիջապէս
գիւղի երեսին տաղանթներին խնդրելով
մանրամասն տեղեկութիւն, և յայտնեց
քանակներին, որ նպատակ էր արդի
հնչել որ կը ստացի գիւղացուներ ընթա-
նից:

Երեսին առաջնորդ Յուսիկ եպիսկո-
պոսը իսկույն կարգադրել էր ուսումնա-
սիրութեան անկողն և այդ գործը յանձ-
նել Աշտարակի ուսուցչի թիւին, որ
Գրիգորեանին, որ անմիջապէս դնայի
էր Արարան և ծանոթանայ գիւղական
թշուա իրականութեան հետ:

Նպատակաւոր դիւղին ժողովում,
այսինքն 16-ին, Գրիգորեանը ներկայաց-
րեց իր կողմած աղիւսակը և ցույց ու-
րեց կարծեանքներ թիւին:

Տեղեկութիւնները ձեռք տպագրու-
թիւն գործելին:

Գիւղական մի մեծ շրջան սարսափելի
վիճակի մէջ չէր գիտէր ինչ անել, ինչպէս
էր ապրուստը նայթալիս, էր արտերի
համար սերմանող ծաղիկ:

Նպատակաւոր ժողովը որոշեց յայտնել
Արարանի համար 10,000 ռուբլի:

Դա փոքր գումար է աղետալ շրջանի
համար, բայց Նպատակաւոր ժողովը
ըզմած էին երկրի և միւս աղետալ
շրջանները մանաւանդ որ Արարանը բո-
լորովին հաշի չէր անված նախկին ժո-
ղովներում, որովհետեւ նա ընչ էր են-
թարկել հայ-թուրքական ընդհարումնե-
րի սարսափներին:

Կառավարութիւնը իր կողմից բաց է
թողել այդ շրջանի հայ և թուրք կարո-
տեանքները համար մի չնչին գումար,
28,000 ռուբլի, որը մինչև այժմ դեռ չէ
յանձնվել գիւղացիներին:

Այս դրութեան մէջ է Արարանը, որը
մի ժամանակ յայտն էր իր ուսումնա-
սիրութեան, որովհետեւ նա ընչ էր են-
թարկել հայ-թուրքական ընդհարումնե-
րի սարսափներին:

Կառավարութիւնը իր կողմից բաց է
թողել այդ շրջանի հայ և թուրք կարո-
տեանքները համար մի չնչին գումար,
28,000 ռուբլի, որը մինչև այժմ դեռ չէ
յանձնվել գիւղացիներին:

Այս դրութեան մէջ է Արարանը, որը
մի ժամանակ յայտն էր իր ուսումնա-
սիրութեան, որովհետեւ նա ընչ էր են-
թարկել հայ-թուրքական ընդհարումնե-
րի սարսափներին:

Կառավարութիւնը իր կողմից բաց է
թողել այդ շրջանի հայ և թուրք կարո-
տեանքները համար մի չնչին գումար,
28,000 ռուբլի, որը մինչև այժմ դեռ չէ
յանձնվել գիւղացիներին:

Այս դրութեան մէջ է Արարանը, որը
մի ժամանակ յայտն էր իր ուսումնա-
սիրութեան, որովհետեւ նա ընչ էր են-
թարկել հայ-թուրքական ընդհարումնե-
րի սարսափներին:

Կառավարութիւնը իր կողմից բաց է
թողել այդ շրջանի հայ և թուրք կարո-
տեանքները համար մի չնչին գումար,
28,000 ռուբլի, որը մինչև այժմ դեռ չէ
յանձնվել գիւղացիներին:

Այս դրութեան մէջ է Արարանը, որը
մի ժամանակ յայտն էր իր ուսումնա-
սիրութեան, որովհետեւ նա ընչ էր են-
թարկել հայ-թուրքական ընդհարումնե-
րի սարսափներին:

Կառավարութիւնը իր կողմից բաց է
թողել այդ շրջանի հայ և թուրք կարո-
տեանքները համար մի չնչին գումար,
28,000 ռուբլի, որը մինչև այժմ դեռ չէ
յանձնվել գիւղացիներին:

Այս դրութեան մէջ է Արարանը, որը
մի ժամանակ յայտն էր իր ուսումնա-
սիրութեան, որովհետեւ նա ընչ էր են-
թարկել հայ-թուրքական ընդհարումնե-
րի սարսափներին:

Կառավարութիւնը իր կողմից բաց է
թողել այդ շրջանի հայ և թուրք կարո-
տեանքները համար մի չնչին գումար,
28,000 ռուբլի, որը մինչև այժմ դեռ չէ
յանձնվել գիւղացիներին:

Այս դրութեան մէջ է Արարանը, որը
մի ժամանակ յայտն էր իր ուսումնա-
սիրութեան, որովհետեւ նա ընչ էր են-
թարկել հայ-թուրքական ընդհարումնե-
րի սարսափներին:

Կառավարութիւնը իր կողմից բաց է
թողել այդ շրջանի հայ և թուրք կարո-
տեանքները համար մի չնչին գումար,
28,000 ռուբլի, որը մինչև այժմ դեռ չէ
յանձնվել գիւղացիներին:

Այս դրութեան մէջ է Արարանը, որը
մի ժամանակ յայտն էր իր ուսումնա-
սիրութեան, որովհետեւ նա ընչ էր են-
թարկել հայ-թուրքական ընդհարումնե-
րի սարսափներին:

Կառավարութիւնը իր կողմից բաց է
թողել այդ շրջանի հայ և թուրք կարո-
տեանքները համար մի չնչին գումար,
28,000 ռուբլի, որը մինչև այժմ դեռ չէ
յանձնվել գիւղացիներին:

«Ձայն» շաբաթաթիթի խմբագրութիւնը
ստացել է հետևեալ հեռագիրը:

Գործի, 17 ապրիլի
Ձայնագիր, Սիւնիսի և Գափանի
հայ-թուրքական ընդհարումներից ձեռա-
վածներին անհրաժեշտ է սերմանող
համար գրամական նպատակով
հայ-թուրքական ընդհարումնե-
րի սարսափներին:

Ձայնագիրների պուլը արժէ 2 ռ.
20 կոպ.

Մի քանի դիւղը բաղկացած է 70
ծիւղից, պէտք է առաջ 50 եղ, 400
պուլը ցորեն:

Ձէյվայի 27 ծիւղի պէտք է առաջ
20 եղ, 200 պուլը ցորեն:

Այլ-Ղուլի 22 ծիւղի 20 եղ, 200
պուլը:

Գափանի 100 ծիւղի 80 եղ, 600
պուլը:

Գալաշալու 104 ծիւղի 30 եղ,
300 պուլը:

